

Брюксел, 23 май 2023 г.
(OR. en)

9043/23

Междуетноститутуционално досие:
2008/0140(CNS)

SOC 296
ANTIDISCRIM 41
MI 372
JAI 554
FREMP 131

ДОКЛАД

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	8468/23
№ док. Ком.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Относно:	Предложение за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация – Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 2 юли 2008 г. Комисията прие предложение за директива на Съвета, чиято цел е в обхвата на защитата срещу дискриминация, основана на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, да се включат области извън заетостта. Допълвайки съществуващото законодателство на ЕО¹ в тази област, предлаганата хоризонтална директива за равното третиране ще забрани дискриминацията на посочените по-горе основания в следните области: социална закрила, включително социална сигурност и здравеопазване; образование; както и достъп до стоки и услуги, включително жилищно настаняване.

¹ По-конкретно директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО на Съвета.

Преобладаващото мнозинство от делегациите приветства по принцип предложението, а много от тях одобриха факта, че то има за цел да допълни съществуващата правна рамка, като се съсредоточи чрез хоризонтален подход върху четирите основания за дискриминация.

Повечето делегации потвърдиха, че е важно равното третиране да се утвърждава като споделена ценност в рамките на ЕС. По-специално, няколко делегации подчертаха значимостта на предложението в контекста на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ). Някои делегации обаче биха предпочели по-амбициозни разпоредби по отношение на уврежданията.

Изтъквайки значението на борбата с дискриминацията, някои делегации поставиха под въпрос необходимостта от предложението на Комисията, което според тях нарушава националната компетентност по определени въпроси и противоречи на принципите на субсидиарност и пропорционалност. Някои делегации поискаха също така разяснения и изразиха опасения, свързани по-специално с липсата на правна сигурност, разделението на компетентностите, както и с практическите, финансовите и правните последици от предложението.

Две делегации поддържат общи резерви по предложението като такова.

Засега всички делегации поддържат общи резерви за разглеждане по текста.

Делегациите на Чешката република и Дания поддържат резерви за парламентарно разглеждане. Комисията подкрепя търсенето на компромис, като същевременно на този етап поддържа резерва за разглеждане по всички промени спрямо първоначалното ѝ предложение.

Европейският парламент прие становището си на 2 април 2009 г.² в рамките на процедурата на консултация. След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. предложението вече попада в обхвата на член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз; това изисква единодушие в рамките на Съвета след *одобрение* от страна на Европейския парламент.

² Вж. док. А6-0149/2009. Настоящият парламент назначи за докладчик Alice Kuhnke (SE/Greens/European Free Alliance).

II. РАБОТАТА НА СЪВЕТА ПРИ ШВЕДСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО

Като продължение на проведените през 2021 г. и 2022 г. обсъждания, които до голяма степен бяха съсредоточени върху разпоредбите за уврежданията³, работна група „Социални въпроси“⁴ продължи разглеждането на досието въз основа на бележка с насоки⁵, внесена от шведското председателство.

В своята бележка с насоки председателството прикани делегациите да посочат дали считат за необходимо да бъдат допълнително изяснени някои ключови разпоредби относно *понятието „дискриминация“* (член 2), *обхвата* (член 3) и *разумните улеснения за хората с увреждания* (член 4а).

Голям брой делегации счетоха, че не е необходимо допълнително изясняване на посочените по-горе елементи. Една делегация повтори становището си, че предложението не зачита принципа на субсидиарност. Други смятат, че е необходима допълнителна работа по трите въпроса, както и по други части от текста. Сред повдигнатите по време на обсъждането основни въпроси бяха:

Член 2 – Понятието „дискриминация“

Една делегация призова за по-ясно определение на понятието „дискриминация“, за да се избегне правната несигурност и необходимостта Съдът на Европейския съюз да тълкува понятието в бъдеще.

Някои делегации изразиха желание понятието „*дискриминация на множество основания*“ (включително комбинираната дискриминация) да бъде изяснено в членовете, както и в съображенията⁶.

Някои делегации призоваха в текста да бъдат върнати понятията „*дискриминация по асоциация*“ и „*дискриминация, основана на предположения*“.

Една делегация изрази желание обхватът на директивата да бъде разширен, така че наред със сексуалната ориентация да включва половата идентичност и изразяването на половата принадлежност.

³ Вж. документи 9109/21, 14046/21 и 13070/22.

⁴ Заседание се проведе на 11 май 2023 г.

⁵ Док. 8468/23.

⁶ Вж. също съображение 12аб.

Някои делегации счетоха за необходимо да се изяснят разпоредбите относно допустимите разлики в третирането при предоставянето на финансови услуги въз основа на възрастта или здравословното състояние, които могат да бъдат свързани с увреждането на дадено лице, включително в контекста на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН).

Член 3 – Приложно поле

Една делегация призова за изясняване на разпоредбите относно „възрастта“, за да се избегне правната несигурност и необходимостта Съдът на Европейския съюз да тълкува тези разпоредби в бъдеще.

Една делегация призова за заличаване на рестриктивното позоваване на националните „правни традиции“, за да се гарантира зачитането на върховенството на правото на ЕС (член 3, параграф 1). Една делегация също така постави под въпрос изключването от обхвата на директивата на социалноосигурителните права, свързани със семейното положение.

Член 4а – Разумни улеснения за хората с увреждания

Някои делегации счетоха, че е необходимо да се изяснят специфичните права и освобождавания, произтичащи от разпоредбите относно разумните улеснения, включително понятието за непропорционална тежест. Като припомниха, че е важно да се запази съгласуваността с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, няколко делегации предупредиха също така да не се допуска размиване на разпоредбите относно уврежданията, включително по-дългия срок, предвиден за прилагането на изискването за осигуряване на разумни улеснения (член 15, параграф 2). Една делегация призова в текста да бъдат включени отново разпоредбите относно достъпността.

Една делегация посочи също така необходимостта от заличаване или привеждане в съответствие на член 12 с оглед на текущото обсъждане на предложените директиви относно стандартите за органите по въпросите на равенството.

Представителят на Комисията подчерта необходимостта от запазване на амбициозността във връзка със защитата срещу дискриминация, основана на увреждане, и изрази становището, че директивата трябва, доколкото е възможно, да се тълкува по начин, съответстващ на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Що се отнася до достъпността, представителят на Комисията отбеляза, че разпоредбата в първоначалното предложение, в която се посочва, че директивата не засяга разпоредбите на правото на Съюза относно достъпността във връзка с определени стоки или услуги, е запазена в текста в настоящия му вид (член 4а, параграф 4). Що се отнася до заличаването на разпоредбите относно ефективния недискриминационен достъп, представителят на Комисията припомни също, че е необходимо да се гарантира, че тази промяна няма да намали защитата на хората с увреждания в областите, обхванати от директивата.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Голям брой делегации потвърдиха отново силната си подкрепа за предложението и бързото му приемане, като много от тях посочиха, че биха могли да подкрепят директивата в настоящия ѝ вид. Представителят на Комисията изтъкна, че Комисията продължава да гледа на приемането на предложението като на приоритет и е че желае да продължи да подкрепя преговорите, така че да се постигне напредък по досието. С оглед на времето, изминало от внасянето на предложението за първи път, няколко делегации призоваха и за обсъждания на политическо равнище с цел преодоляване на безизходицата, ако е възможно.

Въпреки че при последните обсъждания беше постигнат известен напредък, което показва отново широката подкрепа за проекта за директива, очевидно е необходима значителна допълнителна работа, преди да може да се постигне необходимото единодушие в Съвета.